

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagost)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

Coses penitenciaris

UN incident lamentable ocorregut a la Presó cellular de Barcelona ha posat damunt el tapet la qüestió dels càstigs corporals, dels maltractaments d'obra als individus reclusos.

I aquest incident és provocat en el moment precís que una intensa i ben orientada campanya periodística planteja la qüestió de reorganitzar l'Escola de Criminologia, dissolta pel Govern de la passada dictadura.

A l'obra de regeneració del delinqüent que pretenia la dissolta institució criminològica hi van lligats indissolublement dos noms de primera fila: Concepció Arenal i Rafael Salillas.

Els volgueren, en esperit i en realitat, que la Presó, així com totes aquelles institucions que en depenguessin o hi convergissin, servissin—ideal sublim en llur aspiració suprema—per regenerar el delinqüent, per alçar-lo del fang social en què es rebolca, per fer-ne, d'aquells ex-homes, en allò que fos possible, i realment faedor, homes capacitats i útils a la societat, i a ells mateixos. I per tal que l'obra llur tingués com a element de l'èxit que l'havia de coronar la major quantitat de garanties, començaren per la regeneració de l'escarceller, de l'encarregat de la custòdia i guàrdia de l'individu emprisonat. Més encara: en voler que l'obra llur fos completa, àdhuc suprimiren ço que el nom d'escarceller podia tenir d'humiliant i grogler, i el canviaren per l'apellatiu d'oficial del Cos de Presons.

Aquest fou el començ d'un intent de regeneració del delinqüent. Quins han estat els resultats?

La Premsa diària i la setmanal li ha donat aire i coratge, aquests dies. A la Presó de Barcelona, un incident lamentable. En d'altres Presons i Presidis, persecucions sistemàtiques i violències d'ordre moral contra els reclusos.

A Figueres i a Santonya i a d'altres Presidis, hi ha emprisonats reclusos fa mesos i mesos en cel·les de càstig per no voler oir missa.

El reclus és reclus—diuen els oficials—, i com tal reclus no sols se li empresona el cos, ans també se li vol empresonar l'ànima. Sigui o no sigui creient, li plagui o no la religió, ha d'acceptar-la per la força

que li imposen (?) els reglaments penitenciaris.

Això és just? No. Com no ho és tampoc que en aquests temps s'arribi a imposar càstigs corporals. Aquestes pràctiques antihumanes i pròpies de països salvatges, no poden ni deuen tenir aplicació en la Presó cellular barcelonesa. Això fóra, i és, quelcom depriment i vergonyós.

No obstant, per si algú hi fos interessat en què es reproduïxin fets tan lamentables com els que comentem, que la Premsa vigili, i estigui alerta, i quan el cas arribi, com ha succeït ara, que el denunciï amb valentia. Es el mínim que pot fer-se per aquells que, a més d'estar privats de llibertat material, són atropellats en el sagrari de llurs consciències.

ANGEL PESTAÑA

Angel Guimerà

SISE ANIVERSARI DEL SEU TRASPAS

AHIR varen complir-se sis anys que l'il·lustre poeta i dramaturg N'Angel Guimerà deixava d'existir. Per primera vegada després de la seva mort, l'Ajuntament ha anat a portar unes flors dels nostres jardins a la tomba que guarda les seves despulles. Els qui regiren els nostres destins municipals des de la seva mort fins a primeries d'aquest any, no coneixien Guimerà ni n'havien sentit parlar mai. Es a dir, ni coneixien Guimerà, ni les beceroles, perquè a Catalunya, qui no coneix els nostres homes és que no sap llegir.

Particularment, hem anat cada any a la fossa d'En Guimerà a deixar-li unes flors.

Es un deure que ens havem imposat, perquè l'autor de "L'any mil", de "L'ànima és meua" i altres belles obres, era quelcom més per nosaltres que un poeta de la terra, un patriota, un home estimat. Guimerà fou per nosaltres el Mestre que va desvetllar els sentiments patris i qui va decidir-nos a emprendre la drècera, sempre de difícil ascensió, d'arrodonir unes paraules per a fer-ne "quelcom" per al públic. Si més no, això ja mereixeria el nostre més pregon reconeixement.

Per això ens vénen a la memòria mil actes de la seva vida exemplar; i acceptem que si per nosaltres aquell home fou quelcom, devia ésser-ho pels altres, aquells que es complagueren en menysprear el seu nom, les seves obres i els seus records. Però aquells no eren més que quatre gats incultes, sortosament.

—Ja que tots els antics polítics tornen a actuar, nosaltres protestem perquè tenim més dret que ells. Així és que ens haurà de deixar baixar.

Allò de l'Estatut

Hem dit que no volíem Estatut de R. O.

I per molt que facin les actuals autoritats, no han d'oblidar-se de l'origen monàrquic i dictatorial que tenen.

No són autoritats locals o provincials fetes pel poble, sinó per un govern que torna a posar al seu lloc els cacics i els oligarques que en foren foragitats per l'altra Dictadura.

Si Catalunya s'ha de donar un règim, aquest ha d'estar fet pel poble mateix.

Els actuals diputats provincials, els actuals regidors, no representen ara el país.

Es cert que una bona part d'ells el tornaran a representar, però ara es deuen donar compte que no el representen.

Per això tot el que es faci, de dalt a baix, no ho creiem pertinent, ni legal.

Catalunya no pot admetre un Estatut de R. O. perquè qualsevol dia de mal-humor també pot ésser liquidat com ho fou la Mancomunitat de Catalunya.

Les organitzacions que no són filles del poble, no tenen mai cap seguretat de continuïtat.

La pietat i el calaix

ANOMENEN a Montserrat la muntanya sagrada, la muntanya santa els fanàtics que voldrien amargar-nos als homes la vida, fent d'aquest món un purgatori i amenaçant-nos a l'altre amb l'infern.

Montserrat és sagrat no pels histerismes i convulsions de la idolatria, ans per la basarda que causen els seus cingles feréstecs i per la bellesa dramàtica dels seus cims espadats.

I encara fóra més venerable si, en comptes de figurar, com Lourdes, com el pilar o el piló saragossà, entre els centres més importants de comerç religiós, fos la Covadonga o el Sobrarbe de l'autonomia de Catalunya o el fort Chatrol dels treballadors catalans.

Però mentre allí engreixin frares, no cal esperar que per la muntanya segrestada hi hagi salvació.

Pot haver-n'hi pels Abrusos, per Sierramorena. Per a Montserrat, "nulla est redemptio".

El mercantilisme profana allà dalt la naturalesa. Sembla que sigui el malaurat destí nostre esguerrar tot el que toquem.

Les creus negres, els sants malcarats, les capelles rònegues assassinen l'alegria de la llum i taquen la magnificència del paisatge.

La fortor de cera, d'encens, de gasolina arriba a marejar.

Heu vingut a oxigenar els pulmons, i la pols i les mosques no us deixen respirar quasi. Voldríeu beure aigua fresca, i a tot arreu trobeu que us l'han tancat, que raja de canons i aixetes lletgíssimes com les dels carrers de Barcelona.

Desitjaríeu espaiar el cor, els ulls, i us veieu voltat de cafès, de tavernes, de carn-saladèries, de cases de dormir...

No doneu un pas que un negociant d'estampes, de rosaris o d'escapularis no us cridi l'alto. No hi ha replec de la muntanya on un bandoler no s'hi estatgi, on no s'hi amagui la cova d'un bandit.

A sobre de Sant Joan, en un puig alterós, cap a la banda de Barcelona, albireu unes clapes blanques.

—Què és allò?—preguntem.

—Són unes roques emblanquinades, pintades amb calç—ens diuen.—Els pagesos de l'Eixample de Barcelona a l'hivern guaiten cap ací des del terrat o des del Tibidabo amb els prismàtics i xisclen: "A Montserrat hi ha neu. Anem-hi". I engeguen el motor de llur automòbil i ja els teniu aquí a dinar amb l'amant o amb la dona.

I si veiéssiu com els afaiten i els esquilen a la barberia! Dóna goig.

Aquests bons Pares! Totes se les empesquen!

Tracto d'humitejar-me la gola resseca, i la broma em costa només un ral.

Compro un fullet que valdrà cinc cèntims, i me'n fan pagar cinquanta.

A totes les botigues que rodegen el santuari, el diner dringa escandalosament. Les màquines "tragaperras" no descansen un minut.

Els funiculars terrestres i aeris, el cremallera, els autocars, no paren d'abocar par-ròquia, continuament renovada, als hotels, als restaurants.

El negoci dels bons fills de Sant Benet és formidable.

Els fabriquen i venen licors, xocolata, botifarres, ciris, relíquies. Ço que ells no poden explotar directament ho tenen lliurat a concessionaris que donen als Pares la comissió justa. La construcció dels funiculars ha estat atorgada amb la condició que als quaranta anys ha de revertir l'explotació als monjos.

I de cap de llurs indústries i negocis no paguen, aquests bons benedictins, contribució. El Pare Abat m'asseguren que treu cèdula de sis rals.

Els pobles comarcans, amos de la muntanya que hom els ha pres, veuen amb ulls d'ira el riu d'or que se'ls escapa, la mina que és ben seva i que estranys beneficien.

Monistrol, Olesa, Esparraguera, Collbató podrien tenir els carrers empedrats de diamants amb els milions que Montserrat produeix. I ara, gràcies que a la contrada no hi manqui el pa.

Després ens queixarem de l'estrall que a Poblet féu, un dia, la ràbia dels pagesos de Vimodri.

ANGEL SAMBLANCAT

Sigueu humans!

ARA que tota la Premsa n'ha pogut parlar—sempre n'hi ha que estan més de sort els uns dels altres—, volem fer un comentari a l'assumpte. ¿Què passa, a la Presó de Barcelona? Que ha estat i seguirà essent d'actualitat, de tristíssima actualitat, mentre no es vegi que, per part de qui pot fer-ho, hi hagi un xic d'interès a esbrinar les greus denúncies formulades contra el director de la Presó Model.

L'afer és ja del domini públic: aprofitant l'avinentesa que el senyor Bisbe va visitar aquell Establiment penitenciari, uns reclusos li exposaren grans queixes sobre els aliments que es donaven als reclusos i la forma abandonada en què se'ls feia vestir. Subratllant les paraules del valent reclus, la resta es limitaren a aplaudir; però, en ésser fora el religiós visitant i quan les ombres del crepuscle obligaven al repòs, uns quants reclusos—els més significats en l'acte d'aquella tarda— foren brutalment maltractats i tancats en celles de càstig.

Un diari, "El Diluvio", fent-se ressò d'aquesta grollera manera de tractar els detinguts, pogué publicar unes ratlles que, llegides pel director de la Presó Model, motivaren una carta massa envalentonada d'aquell senyor, que, si més no, no fa altra cosa que ratificar els fets denunciats. I diem ratificar, perquè en cap dels paràgrafs no desmenteix el sí de la denúncia i objecte de la campanya de Premsa actual: que a la Presó Model de Barcelona, dirigida per ell, han estat apallissats uns reclusos.

No ens endinsem en si tenen o no raó els reclusos. Deixem-ho apart i a criteri de tot-hom. Però, les lleis penitenciàries espanyoles permeten que si un reclus protesta, es rebella, pugui ésser apallissat? Desconeixem el Codi Penal, però si hi existeix aquest apartat, deu ésser-ne foragitat immediatament. Abans que botxins, els homes del Cos de Presons deuen ésser humans.

Un empresonat és un germà que l'escarceller té per guardar-lo. Si el vici, el destí,

l'hora que tots tenim negra en aquesta vida, li ha fet cometre un delictes, les lleis li'l fan purgar tancant-lo. En té prou, doncs, amb complir la llei. No necessita directors de Presons, guardians, escarcellers ni "caporals de vara" que s'enamorin d'ell i, com en els afrosos dies inquisitorials, li peguin i el maltractin pel sol fet de veure'l indefens i saber per endavant que no s'hi tornarà.

El Cos de Presons és una carrera. Això vol dir que les persones que el formen tenen estudis i no són irracionals. Però si aquests estudis, si aquesta carrera els ha de servir, més tard, per a maltractar els empresonats, diem amb tota sinceritat que menyspreem els estudis i la instrucció que els converteix en botxins.

DOMÈNEC DIUMENGE

Les forces vives

EN els pobles i ciutats, hi ha una classe de personatges que, tenint la paella pel mànec, tot ho guisen al seu gust. Aquests senyors, que són pocs, però ben avinguts, en representen molts, fan i desfan, però sempre a favor seu. Aquestes forces vives, de tan vives que són, es perden de vista, principalment quan se tracta de negocis, si-guin nets o bruts, en els quals el contribuent vençut, els que tenim la desgràcia de caure a les seves grapes, hi quedem embolicats com el peix entre la malla de la xarxa. Les forces vives són les que porten avantatge en tot. ¿Que s'ha d'organitzar alguna festa oficial, per refrescar la memòria d'algun senyor que fou més o menys cèlebre? Per damunt de tot, aquestes forces mostren la seva preponderància; sense elles no es faria res. Si s'organitza un banquet, són les que es mengen els millors talls; si es tracta de fer una bona rebuda a tal o qual eminència, ells sempre van d'etiqueta amb aquell vestit que en tals casos han de portar. En fi, fan tot allò que el seu estat social requereix.

Quan es presenta el cas que el poble pacient ha d'eleger els seus representants, les veureu bellugar-se a tot indret, treballant afanyoses, a fi i efecte que la balança de la justícia, que ells diuen representar, es decanti cap al seu lloc, d'on surten tots els embolics, que els eternals trapelles porten a la seva manera.

I les forces que treballen, les que paguen i no peguen, les que haurien d'ésser les veritables forces vives, perquè donen vida als vius, i fan progressar els pobles, aquestes forces amb tot i ésser grans, encara que al seu entorn voltegin com satèl·lits els encopetats, els que tenen fam i set, són forces petites que, davant seu s'interposa un element de més potència, que, degut a una altra força que rep dels seus satèl·lits, l'eclipsen en gran part, deixant-la en mig la penombra, on els raigs del sol vivificador a dures penes les veuen, quedant així les veritables forces vives vençudes, com hi queda la pobra ovella en caure a les urpes del llop famolenc.

ERMENGOL PARÉS

La festa dels xofers

COM cada any, s'ha celebrat la Diada de Sant Cristòfol, patró dels que condueixen algun automòbil. Si som algun dia atropellats, ens queda, si més no, la tranquil·litat de pensar que l'auto que ens engegarà a l'altre barri serà beneït, encara que qui el guï sigui un beneït.

Com cada any, hem vist la corrua de cotxes dirigir-se a la capella del carrer del Regomir. Ací hi van els demòcrates—taxis, de burgesos "medio bien"—; a Pompeia, a la Diagonal, hi van els propietaris "bien" del tot. Damselles que condueixen un dues places llampant, marquesets i "condesitos" amb més pretensions que diners i sentit comú, gent que assisteix a la benedicció per lluir un cotxe de preu que encara el deuen; vanitat, fuleria...

I entre mig d'aquesta festa, que ens recorda Sant Antoni dels Ases, un brotet d'espigol que us recorda les olives de la nostra terra.

INTENCIONS

CAL ACLARIR LA SITUACIÓ

SI, senyors: cal aclarir la situació, que és ben fosca, tan fosca com en els millors temps del Directori. Jo suposo que, en demanar claredat, un xic de claredat, ningú no hi tindrà res a dir. Jo suposo que, a pesar de la censura, hom pot demanar un xic de claredat.

Perquè, cal dir-ho, som molts els que creiem que la situació política del país ha empitjorat. Abans, quan el Directori, hom sabia segur que podia esperar qualsevol arbitrietat, qualsevol abús, qualsevol bajanada. Del govern actual, en canvi, no sabem què en podem esperar. En començar a actuar, les paraules del senyor Berenguer feren néixer en molts algunes esperances. Lastimosament, aquestes esperances van fent-se, van desapareixent. Aparentment, hi ha més llibertat, s'han concedit algunes llibertats—encara que poques—, i s'han corregit alguns abusos: però encara subsisteix el "Patronato del Turismo", encara no s'ha procedit contra els puntals del Directori que durant sis anys s'han enriquit a costelles de la nació, encara no s'ha fet res en bé de l'obrer i de l'humil, encara no s'han posat en clar molts negocis bruts.

Hom deixa posar la bandera catalana, hom deixa cantar "La Santa Espina"? Sí, molt bé, però nosaltres preferiríem el retorn de Macià i Ventura Gassol—culpables del mateix crim que Sánchez Guerra, al qual s'ha absolt—, i la llibertat de "Shum" i altres condemnats socials.

I és que, malgrat de les aparences, la nostra vida política segueix patint, com durant el Directori, d'una manca absoluta d'estabilitat, de seguretat. Ens hem encallat quan, segons diuen, andàvem camí de la normalitat. I cal pensar que encallar-se en un camí així—sobretot després de sis anys d'opressió i arbitrietat suportats vergonyosament—, és un xic perillós.

Vui creure en la bona voluntat, en els bons desigs, del senyor Berenguer. Però, a causa de la seva actuació—que les seves paraules en pujar al poder no feia esperar—, el país té la impressió que la Dictadura no ha canviat més que en una cosa: en el nom del seu cap visible.

En algun aspecte, fins sembla que hi havia més llibertat durant l'actuació del senyor Primo de Rivera que ara. Durant l'actuació del senyor Primo de Rivera, Angel Samblancat i jo, entre molts altres, donàvem contínues conferències per pobles i poblets de Catalunya. Ara, tant a Angel Samblancat com a mi—i a altres—, ens les suspensen continuament.

Jo, francament, no m'explico la causa, el motiu d'aquestes suspensions. Es, tal vegada, pels versets que digué el senyor Sánchez Guerra al Teatre de la Sarsuela de Madrid i que, de moment, tant entusiasmaron a alguns illusos? No ho crec. Ni tampoc crec per la por que la meua paraula pugui fer. A tot arreu on he donat conferències—tractant sempre temes de cultura—, la gent ha seguit fent la vida normal, i han treballat com Déu mana, han respectat la família, i han jugat al dòmino els que eren aficionats a jugar al dòmino.

A més d'una cosa poc justa—dit sigui amb tot el respecte—, em sembla una arbitrietat a què cap govern no hi té dret prohibir les conferències tractant temes de cultura. Si a les conferències hi assisteix un delegat que pot interrompre'ns sempre que li sembli, sempre que la nostra paraula no li plagui, ¿per què la prohibició?

A més a més, lògicament, és cosa de creure que cap govern no és enemic de la cultura. Per què, doncs, aquestes prohibicions? Jo crec absolutament, tinc una fe absoluta en la gran intel·ligència dels senyors governadors i els senyors alcaldes—perquè suposo que si no fossin intel·ligents, hom no els conferiria tan honoràble autoritat—, però, ¿com poden prohibir una conferència de cultura sense haver-la escoltada o llegida abans?

Aquest és un dels molts aspectes de la qüestió. N'hi ha molts altres de tan o més importants que aquest.

¿Podem demanar, mentre s'arriba a la total normalitat, una política més intel·ligent i comprensiva?

Lluís CAPDEVILA

La ràbia

COM en totes les coses de la vida, ha estat necessari arribar al cas extrem per tal que es prenguin mesures serioses. No sabem per què es dicten lleis i no es compleixen; sobretot d'aquestes lleis o simples ordenances, que tenen cap i centener. De vegades, les autoritats s'entossudeixen a voler fer complir coses il·lògiques i sense raó, i es deixen de banda les que porten un mal pitjor.

Ens referim al cas de Badalona, on un gos rabiosos mossegà dues persones, les quals han mort horrorosament patint.

Es hora ja que les nostres autoritats i les de tot arreu, es preocupin dels gossos. Una acció conjunta amb la benemèrita Protectora d'Animals i Plantes s'imposa.

No s'ha d'esperar que arribin casos desagradables com aquest de Badalona. Estem en època que poden sovintejar i s'han de prendre mesures radicals en benefici de la gent, i dels mafeixos animalets.

Vós, lector, si en teniu un, poseu-li morrió. No sigueu refractari; és en propi benefici.

I vos, lectora, que manteniu aquest "fox" o "pequines", joguina en les vostres hores vagaroses, no el deixeu, tampoc, sortir sense. Què hi fa que el morrió sigui antiestètic i el gosset en protesti?

¿No val més la vida d'una persona que l'actitud neguitosa del ca?

Sr. Comte de Güell:

S'ha tancat l'Exposició. Heu suprimit l'impost que pagaven els taxis, però i els segells de correu, l'impost sobre la llum, el sobrecàrrec d'espectacles, quan penseu treure'ls?

O voleu saquejar-nos a perpetuïtat?

Esperem la resposta, senyor Comte de Güell.

Un descobriment sensacional

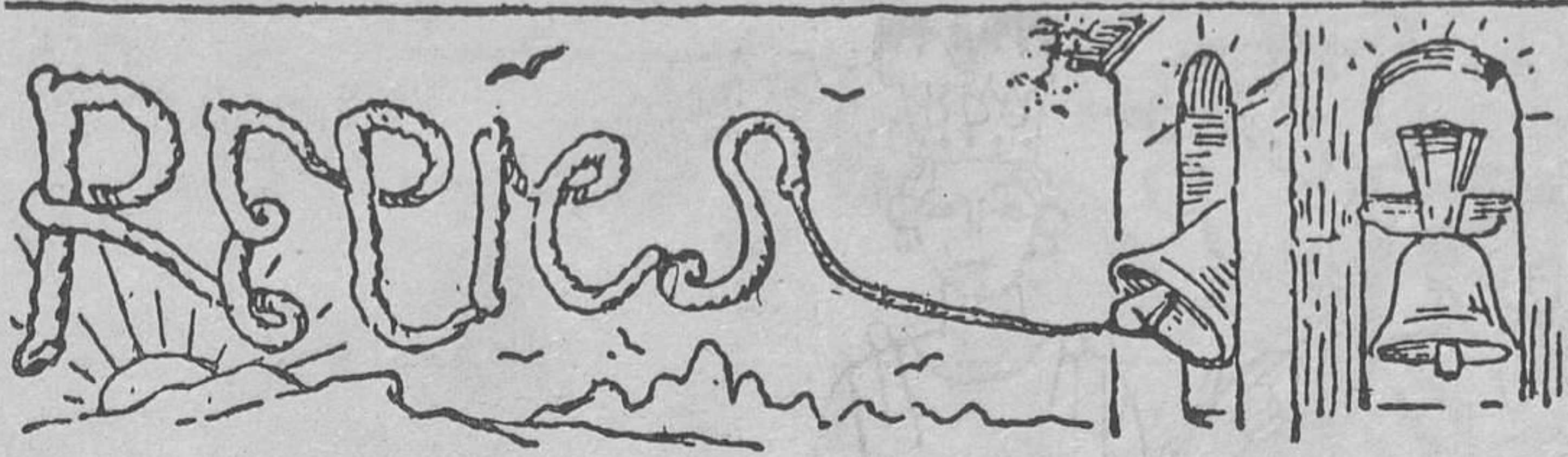
No es tracta de cap nova fórmula per guarir els incurables de mals crònics, ni d'haver-se trobat aquell país que s'assembla un xic a Xauxa i s'hi lliguin els gossos amb llonganisses. És molt més sensacional. La història en parlarà com d'una de les seves meravelles; però aquesta serà la primera de totes. Les altres han quedat endarrera com un neòfit en una cursa de "reconsagrats".

Els pupins de Girona, que tenen l'humor d'aguantar un periòdic del que se'n tiren mitja dotzena pels socis del P. U. P. i mitja més pels anunciants, tot plegat dotze, han descobert que els regionalistes (no s'han atrevit a dir clarament els de la Lliga), sota la capa de la seva afirmació espanyola i monàrquica, descobreixen el separatisme català. I escriuen unes ratlles plenes d'insults per aquells pobres que tingueren la gosadia de definir-se tan clarament i que, segons els pupins de Girona, no els serveix de res.

Criden quatre visques passats de moda, avisen al cap de Govern, al poble, al públic, que no es deixin enganyar, volen donar lliçons d'història, i a cada paraula fiquen els peus a la galleda.

Aquest descobriment sensacional ens ha omplert de goig. La Lliga ha gastat una brometa pesada als seus socis i a tots els que no en som. Senyors, aquella definició espanyolista, monàrquica, alfonsina d'unes setmanes enrera, els pupins gironins, més ben assabentats, l'han ensumat separatista, amb perill de perdre la llibertat, la nacionalitat, i potser la castedat i tot.

"Abajo el filibusterismo catalán! Viva España! Viva el Rey! Viva siempre Cataluña española!", diuen ells; i nosaltres hi afegim: "Morta Adela, viva la mare!, viva la Papi! prescindim d'anomenar, amb ells, a l'altre, la Maria i tota la companyia.

EL PROBLEMA DE L'ÍNDIA

Sir John Simon és l'autor del reportatge que duu el seu nom sobre la revisió de la Constitució hindú. Les solucions que proposa el report Simon sembla que han estat molt ben rebudes a Anglaterra.

Ara, on no han estat tan ben rebudes és, precisament, a l'Índia. A Bombai, en efecte, una manifestació de 60.000 hindús ha passejat pels carrers de la població una efígie grotesca de Sir John Simon i l'ha cremada seguidament sobre una pira feta de teixits britànics.

L'acte és prou eloqüent perquè calgui comentar-lo.

LES RESPONSABILITATS

Ha estat comunicat l'acte de processament contra el jutge que instruí l'informe contra don Santiago Alba.

Perfectament. El senyor Alba obté satisfaccions. Però cal que les responsabilitats no restin limitades a quatre funcionaris.

Cal no oblidar que hi ha responsables de més alta jerarquia. I que no és solament el senyor Alba, per més ministerial que sigui, l'únic que té greuges a saldar: els té tot el país.

INVERSIÓ

Hom juga a futbol amb els peus. Hom governa els homes amb el cap.

Sembla, però, que avui dia són molts els qui ho entenen i practiquen al revés.

FETS I NO PARAULES

La lluita contra l'analfabetisme dona, a la Rússia soviètica, resultats meravellosos.

El nombre de persones que saben llegir i escriure ha arribat a duplicar-se. Avui dia puja al 62 i mig per 100 de la població, i hom creu que d'ací dos anys, l'analfabetisme haurà desaparegut del país dels soviets.

Es a dir que, a Rússia, està a punt de realitzar-se allò que en altres països no han pogut — o no han volgut — realitzar vint segles de cristianisme i de monarquisme...

CATÀSTROFES MINERES

En la catàstrofe de les mines de Neurod han mort més d'un centenar d'obrers.

Aquestes catàstrofes sovintegen d'una manera horripilant. Cal preguntar-se si són sempre preses totes les precaucions possibles, si són exigides sempre totes les responsabilitats...

Si els morts, en lloc d'ésser obrers, fossin patrons, sovintejarien tant?

PENSAMENT

"Es molt poc oportú — escriu H. G. Wells — mantenir units, dins un mateix sistema d'administració, els interessos de pobles que no parlen la mateixa llengua, que llegeixen distinta literatura i tenen idees generals diferents també."

"DURO CON ELLOS!"

L'ex-dictador grec Pangalos ha estat condemnat a dos anys de presó.

Pobres dictadors, com s'han de veure! Però no ens inspiren llàstima, no.

BANDERES I SARDANES

Senyors Alcalde i President de la Diputació:

Voleu fer la mercè de no marejar més les coses preades de la terra?

Altrament hauriem de convenir que tenen

raó els companys que les anomenaren "quin-calla".

FA FALTA UN TORNAVIS

Parlant de la seva entrevista amb Romanones, el general Berenguer ha dit a un periodista: "Això — la crisi — li vaig dir jo; estem collats."

Si els manca un tornavis, senyors, el tenim a la seva disposició.

UNA PREGUNTA

El setmanari "La Terra" fa la següent pregunta:

"¿Es cert que el senyor Ossorio i Gallardo digué a alguns dirigents del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria que no s'havia de precipitar la vista en el Suprem del plet sobre la usurpació de l'edifici, perquè els magistrats eren els mateixos de la dictadura?"

UNA VACANT

Busquem feina per un home mal carat i valent.

Es tracta del macer-emblema de la nostra Exposició, que ara no sabem pas què fer-li fer.

OPORTUNISSIM

Una de les nostres cases de viatges de turisme, n'organitza un a Rússia.

Alguns dels nostres homes hauria d'anar-hi, si; en portaria lliçons que necessitem força.

EXACTAMENT IGUAL

LA CAMPANA contesta a "La Rambla de Catalunya" que fa seves les ratlles publicades pel seu confrare "L'Esquella" de la darrera setmana sobre uns festivals.

Valguin, doncs, aquelles ratlles per a nosaltres també.

PROTESTEM

Del lliurament d'un súbdit antifeixista al govern italià per les autoritats d'Espanya.

Protestem de lliurar un home als seus botxins.

Protestem, general Berenguer, d'aquesta mida que desdii de la tan lloada hospitalitat espanyola.

En protestem com a homes i com a antifeixistes.

AQUELLS...

Quatre gats de la Unió Monàrquica que després, a la Unió Patriòtica, varen portar la nació allà on és, volen tornar a revifar aquell fantasma de partit.

Encara no estan cansats de fer el ridícul?

Apa, nens, a caseta, que la mare us espera.

ANTIFEIXISME

A les dotze de la nit, un aviò va llençar fulles antifeixistes sobre Milà.

Es redreçarà Itàlia contra la dictadura?

Aquestes formes de govern no tenen raó d'existir.

EL QUE ES DIU...

Aquestes darreres setmanes s'ha parlat molt de vagues, intents i moviments revolucionaris.

Sortosament, els nostres obrers ja no fan cas d'ordres anònims. Fan molt bé. No és amb mascarades com s'han de portar a cap aquestes coses.

Correu de l'Estranger

EL FEMINISME A TURQUIA

Les dones turques han assolit, després d'una activa campanya, un gran triomf. Han obtingut el dret de vot i l'eleccibilitat en les eleccions municipals.

Altrament, el ministre de la governació de Turquia ha declarat que les dones, en general, eren millors administradores que els homes. Per aquest motiu, afirma el ministre, les finances municipals a les poblacions turques, privades fins ara del concurs femení, han estat tan mal regides. I ha expressat la confiança que aquest estat de coses canviaria radicalment amb la col·laboració de la dona.

Tota la Premsa ha assenyalat la importància d'aquest esdeveniment. Un diari ha obert una enquesta en la qual pregunta als seus lectors: "Què és la dona per a l'home?" I les personalitats turques més il·lustres i diverses han dat la seva resposta. En transcriurem algunes de les més interessants.

Un escriptor molt conegut declara: "La dona, d'algun temps ençà, ha pres un aspecte viril." El professor Chebic creu que la dona és "un home inacabat." Un altre escriptor diu: "La dona no és més que un fruit, una serventa, una companya; breu... un maniquí." El cèlebre periodista Darner proclama simplement: "La dona és com el món." Un as de la boxa dona així la seva opinió: "La dona no és més que un ésser impulsiu." Finalment, Hussein Rahmi ha dit: "La dona és una ovella."

Cal dir que la majoria d'aquestes respostes no han plagut a les feministes turques? Per altra banda, elles no es conformen amb el vot municipal; volen conquerir tots els altres drets i alliberar-se completament de la tutela de l'home.

Mentrestant, el ministre d'Instrucció pública ha declarat que ara les dones han de mostrar-se a l'alçària dels nous drets que han conquerit. I ha publicat, en efecte, una circular en la qual prohibeix rigorosament a les estudiantes, professores, oficinistes, etc., toaletes luxoses o indecents i el maquillatge. Afegint que tota infracció serà severament castigada.

LES RELACIONS FRANCO-ALEMANYES

El felicitar-se de la manera com ha estat efectuada l'evacuació anticipada de la darrera zona que ocupaven les tropes franceses en terra alemanya. No hi ha hagut que lamentar cap incident enutjós, cap manifestació que hauria pogut pertorbar o enverinar les relacions existents entre ambdós països.

Hi ha hagut, naturalment, algunes excepcions, dels nacionalistes acarnissats, aferrissats. "¿Què restarà, diu, per exemple, la Gazeta general d'Alemanya, de l'ocupació de la Renània?; ¿un odi ardent que crida venjança o un odi fred que espera la seva hora?"

En el moment en què el territori d'Alemanya és alliberat, és fatal també que es produeixin manifestacions de joia excessiva. És un dia que marca, per a Alemanya, una data important en el seu redreçament material i moral.

Es el resultat de la política realista, la política iniciada pel doctor Stresemann, el qual ha estat homenatjat precisament aquests dies. I per a tots aquells que són sincerament liberals i pacifistes, no és qüestió, ara, de saber quina mena d'odi ha de existir en els cors francesos o alemanys; ans quina nova impulsió serà donada a la política europea i comprensiva de la qual Stresemann fou el més ardent defensor.

La resposta del Reichstag al Memorandum de Briand sobre la Unió Europea ens mostrarà les veritables intencions d'Alemanya. Aleshores sabrem si l'actual ministre de negocis estrangers, el doctor Brüning, està disposat a seguir una franca política de reconciliació, o bé si, massa lligat als nacionalistes, és incapaç de prosseguir, d'una manera positiva, la política del doctor Stresemann.

Heu-vos ací el Ministeri que volia organitzar el cap febrer de Santiago Alba; Presidència: Santiago Alba; Estat: Jiménez de Asua; Gràcia i Justícia: Sánchez Roman; Governació: Gregori Marañón; Treball: Indaleci Prieto; Instrucció Pública: Marcel·lí Domingo; Foment: Ventosa i Calvell; Hisenda: Cambó; Economia: Chapaprieta; Guerra: Berenguer; Marina: Alcalá Zamora.

El gran col·laborador

AQUEST minyó magnífic que se'n diu el gran col·laborador, no és altre que En Poble. En Poble. ¡Eh que fa bonic! Déu vulgui que aquest minyó faci forrolla i àdhuc un xic de rotllo. Si no, som perduts.

I ho dic no pel meu pa ni pel meu futur, ans per la salut, per la llibertat, per la vida dels meus germans que no són encara amb mi, que voldrien—prou!—venir a mi, i que no els deixen. Hi ha qui ara blasma contra la forrolla, i potser aquest no se'n recorda que de la forrolla que feren més de dos-cents milers de dones n'ha sortit la llibertat i àdhuc un xic d'intenció de reparar els danys causats a més d'un honorable ciutadà germà nostre.

Doncs s'ha donat la llibertat a uns fills de mare, cal donar-la a d'altres que també mare tenen o tingueren. Perquè en la terra nostra tots els homes, tots, tenen o han tingut mare. I si tots són fills de mare, tots mereixen ésser tractats com a tals fills. I cal recordar que la mare nostra mira i veu tots els seus fills per un igual, sense preferències, i àdhuc el més petit, o el més entremaliat, fins el més dolent, és el que fa glatir el seu cor matern més adalerat, més acceleradament, con fa tot cor de bona mare.

La mare ja fa pels fills que són en reclusió o en exili tot el que pot. Ara ens toca als germans, als que foren en reclusió i en exili i als que no hem tastat la fel i el vi-nagre de la Sagrada Passió, fer un altre vaïtot de dues-centes mil afirmacions o de tot Catalunya alhora, per tal que els germans que no són encara altra volta amb nosaltres, hi siguin con més aviat millor. I això ho hem de fer, no en un dia determinat; sinó ara mateix. Les coses que s'han de fer—i aquesta n'és una de molt gran importància, d'una transcendència política i social definitiva—, cal fer-les, començar a fer-les, tot seguit que són pensades. Si així no ho fem, jo també diré allò de la "quincalla", i ho diré de la meua bandera i dels homes que l'han enlairada. Les quatre barres foren grafiades amb sang i eixugades per un aire de llibertat.

Cal que les barres representatives d'aquelles quatre barres fisiològiques, biològiques, sentin ara el caliu de la sang dels nostres cors panteixant d'enyorança pels germans que esperen, en els presidis i en l'exili, que els que en sortiren i en tornaren i els que no ens hem mogut de caseta fem un acte ciutadà, d'alta ciutadania, per tal de tornar-los a casa seva, que és casa nostra, que és la casa de tots.

Catalans! A demanar la llibertat dels nostres germans! Penseu, els que ocupeu càrrecs de la mena que siguin, que el gran col·laborador, En Poble, truca a les portes, més de casa vostra que dels altres. Penseu que està més en nosaltres que la tinguin que en els altres el donar-la.

Aquesta llibertat, aquest retorn dels germans absents, esvairia força l'ambient, i no crec que les pessetes de ningú perilles-sin gaire.

Així, el gran col·laborador, En Poble, espera la decisió, la bona voluntat, de la seva terra, dels seus germans.

Jo en faig un pel que sigui.

EDUARD LÓPEZ-NERÍN

Espurnes de la setmana

Li han dit ase, i no se'n ha adonat.

Llegiu "El Rucabado ilustrado".

Encara fan córrer que és savi, el senyor Montoliu.

L'Estelrich es fa dir, cada dos per tres: pensador. Ara li ha dit En Maseres. Ningú no ho ha cregut.

En Cambó no vol tractar amb periodistes. El que haurien de fer els periodistes és no tractar amb ell.

S'ha format ja el partit "Unión Monàrquica Nacional".

Els puntals intel·lectuals del partit són aquell Maeztu que era anarquista i ha estat

Parla la Ciutat

—Té, ja la teniu tancada, l'Exposició. Ara a pagar, i mutis.

ambaixador, i En Delgado Barreto. Pobrets!

Es curiós, però és veritat: tenen més personalitat, ara, En Milà i Camps i En "Pixaolives" que quan eren autoritats.

Podem assegurar formalment que el senyor Agustí, ex-regidor de la U. P., no tornarà a engegar-se mai més amb la "bomba del Torín".

El senyor Via Ventalló es passeja pel carrer de quan en quan.

¿Què fan, tota aquella colla de regidors upetistes que eren tan importants?

¿On són aquells assembleistes i tota aquella mena de gent que es creien amos de la situació?

¿Quan es faran efectives les responsabilitats polítiques? I com es faran?

Aquell que es cregui de bona fe que es poden aconseguir amb les eleccions i amb les Corts, s'equivoquen. Penseu que per a evitar la liquidació d'unes responsabilitats es desferen aquelles Corts. Es possible que ara, després de set anys en què les responsabilitats han augmentat, hi hagi algú de bona fe que cregui que es poden liquidar per unes eleccions barroeres?

Cal combatre aquesta conxorxa realitzada a espatlles del poble.

L'Estatut Regional és un mite. L'Estatut Regional no es pot acceptar honradament.

Catalunya no ha de voler una llibertat administrativa, arrencada, per habilitats burocràtiques, a unes ordres que uns dictadors imposaren al país.

El constitucionalisme és una poca-solta inventada pels vells polítics que no saben el que és decència pública.

A nosaltres, els republicans, no ens interessa la Constitució del 76.

No volem arribar a les eleccions. Però per si hi ha cas, prepara't, poble!

Creiem que l'hora solemne pot arribar d'un moment a l'altre.

La lleugeresa política d'un Santiago Alba es repetirà amb molts altres polítics del vell règim.

MARTORELL

La mort de l'amic Pere Puig (a) Cassadó, president d'"El Progrés", ha remogut les ambicions personals dels que pretenen ocupar el lloc ara vacant.

Tothom estranya que En Riera treballi tant per a ocupar-lo i faci pactes amb En Tolosa, que, malgrat de llur condició de soci d'aquella societat, no és desconeguda la seva filiació dretista.

Martorell, vila purament liberal, pàtria del plorat "Xic de les Barraquetes", al qual els nostres pares ajudaren per a combatre les injustícies, no deu comportar aquests pactes anti-republicans, i els seus fills, els martorellencs d'ara, no han de consentir-ho.

Amic Riera, ens sembla que hi ha altres homes al nostre poble que podien ajudar-vos millor que En Tolosa.

UN FEDERAL

ALCOVER

La conferència cultural organitzada per l'Ateneu de Lectura a càrrec d'Angel Samblancat, que devia celebrar-se el dia 22 de juny, fou suspesa per ordre governativa. No obstant, hi ha qui afirma que fou cosa de les autoritats locals, junt amb arrels emascarades que actuen per entremig, cosa que pot molt ben ésser, perquè els creiem capaços d'això i molt més. Si això és veritat, serà una altra arbitrarietat que podrà englobar-se a les moltes que s'han comès durant els dotze anys d'actuació que porta l'alcalde (dels molts que en té ganes d'ésser-ne, encara no en parlo).

Però si el poble i els d'abaix no mirem d'escollir millors individus per la direcció i administració local, demostrarem que som dignes de ço que tenim.

UN AMIC DEL POBLE

GIRONELLA

Es molt estrany i sospitoso ço que passa en aquesta població, sempre que els elements liberals organitzem algun acte cultural, denegant-nos l'autorització corresponent per a celebrar-lo.

L'estranyesa ens ve, perquè mentre en el mateix dia, en pobles veïns, i pel mateix conferenciant, se celebra l'esmentat acte, a Gironella se'ns prohibeix determinadament celebrar-lo, ço que se'ns fa sospitosos que algun determinat o determinats elements contraris a la llibertat ciutadana s'entretinguin, amb la seva característica estúpida baixesa de sempre, a fer declaracions anònimes o no anònimes (allà on, segons es veu, se'ls fa cas) que els que sostenim i defensem ideals democràtics ens mengem les criatures.

Davant d'aquests fets, i per mitjà de LA CAMPANA DE GRACIA, protestem de l'arbitrarietat comesa amb els liberals de Gironella.

AGRAMUNT

S'ha repartit profusament un manifest de la nova institució "Palestra", el qual en conté, a més, els Estatuts.

Tot fa preveure que aquest aplec de joventut serà ben acollit ací, com ho ha estat a tot Catalunya, per bé de la nostra joventut i de la nostra terra.

L. P.

ARGENTONA

ARGENTONA és una polida vila d'un remarcadament sabor català, en l'aspecte com en llurs purs costums; la població gent d'antiga arrel que ostenten amb orgull els noms de molts que participaren en les glorioses jornades del resplendor medieval de la nostra terra.

Mes, ai!, entre gent de tan nobles sentiments hi vegeten encara, per vergonya nostra, individus de descarada hipocresia, com la que demostra un senyor que fa pública ostentació del seu patriotisme i que, quan esdevingué la dictadura, ingressà en la "U. P." nomenant-se ell mateix espia i delator. L'aludit senyor, amb motiu de la processó de Corpus, adornà el balcó de casa seva amb una grossa bandera catalana, la qual tremolava de vergonya en veure's aixecada per un d'aquells que se la vengueren i que com navegants del vent que més bufa, estan amatents a tornar-se-la a vendre.

XIXU

SANT JOAN LES FONTS

El senyor rector nostre és un home que estima molt LA CAMPANA. Des de la trona, fa dies que ve fent uns discursos contra nosaltres que ens fan més bé que mal. Quan menys, molta gent que mai ho feia, llegeix avui aquest setmanari.

Res, nosaltres havem batut el "rècord". Mireu que tot un capellà fent propaganda d'un setmanari anticlerical!

GROP EX

L. d'O. (Puigreig).—No li volem publicar la lletra que ens envia, perquè, per part d'elements de Puigreig, podria costar-li més d'un disgust.

Pròsper.—(Badalona).—Va. Corresponsal (Massanet de Cabrenys).—Molt bé. Va.

F. T. (Vilassar de Dalt).—Massa llarg, i no està prou bé encara. Però no defalliu, que vos arribareu a fer-ho bé.

J. V.—Hem rebut la vostra lletra. Però no hi ha el nom del poble. I comprendreu que, sense saber de quin poble es tracta, no la podem publicar.

J. E. E. (Canet).—Acceptat el vostre original. En torn de publicació.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

Impremta "La Campana", Om, 8, Barcelona

El país deu conèixer les respostes que han donat a Santiago Alba: Indalecio Prieto, Marcel·lí Domingo, Jiménez de Asua, Sánchez Roman, Gregori Maraño.